

"Ruh-u insani, değil yalnız beka ile belki ebedü'l-abad ile alakadar olmak lazım gelir." İzah eder misiniz? Bitkilerin vücud-u haricileri yok mu?

Bitki türlerinin ruhu hükmünde olan kanunlar, insanın ruhuna benzeseler de tam tamına muvafık değildirler. Bitkinin haricî vücudu vardır, ama ondaki, mesela, büyüme kanununun haricî vücudu yoktur. Bitki kuruyup ölünce o da kaybolur.

Üstad Hazretleri, böyle adi ve basit bir kanun devam ve bekaya nail oluyor ise, bundan daha cami' daha kavi olan insan ruhunun devama ve bekaya istihkakı katbekat artar diyerek bir mantık zinciri teşekkül ettiriyor.

Burada **beke**; sonsuz yaşamak manasında değil, devamlılık manasında kullanılmıştır. Mesela, bir elma nevi, her sene kışı yaşadığı halde yok olmuyor. Neslini devam ettiriyor. Bu onun bekası demektir.

"Beka ile devam ile" ifadelerinde de bu mânâ vardır. **Bekanın**, hangi manada kullanıldığı, bir sonraki kelime ile teyit edilmiştir.

Ebed ifadesinin; dünyada yaşadığımız hayat için kullanıldığını gösteren ifadeler, muhtelif risalelerde de geçmektedir. Mesela, İsharatü'l-İ'caz'da geçen "**neş'e-i ula ile neş'e-i ulada beke, neş'e-i uhra ile neş'e-i uhrada beke**" cümlesi gibi.

Neş'e-i ulada beke: Dünya hayatındaki devam manasında; **neş'e-i uhrada beke** ise ahiret hayatındaki beke mânâsında kullanılmıştır.

Ebedü'l-âbad ise; sonsuz yaşamak manasındadır. **Âbad**: ebedler demektir.

"..Halbuki o kanun daima bakidir. Daima müstemir, sabittir. Hiçbir tegayyürat ve inkılabat, o kanunların vahdetine tesir etmez, bozmaz. Mesela, bir incir ağacı ölse, dağılsa, onun ruhu hükmünde olan kanun-u teşekkülâtı, zerre gibi bir çekirdeğinde ölmeyerek baki kalır."(1)

1) [Sözler, Yirmi Dokuzuncu Söz İkinci Maksat.](#)